

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17Csp/466/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122340427
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Šabl'ová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:6122340427.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Monikou Šabl'ovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, práv. zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H. nad L., v konaní o zaplatenie 4.813,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 4.813,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 07.12.2019 do zaplatenia to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % účelne vynaložených trov konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 02.06.2022 (pôvodne v rámci upomínacieho konania Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 2.6.2022) sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 4.813,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4.813,- € od 07.12.2019 do zaplatenia ako aj náhradu trov konania. Uviedol, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Amico Finance, a.s. uzatvoril so žalovaným dňa 16.01.2019 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1901001750 na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 5.000,- eur. Podľa zmluvy mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných mesačných splátkach. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatil, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy vyhlásil okamžitú splatnosť pohľadávky z úveru. Vyhlásenie okamžitej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 29.11.2019. Nakoľko žalovaný v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia vyhlásenia o zosplatnení úveru dlžnú sumu nezaplatil, voči právnenému predchodcovi žalobcu sa tak od 07.12.2019 dostal do omeškania. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Amico Finance, a.s. ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom dňa 30.11.2020 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená žalobcovi ako postupníkov, o čom bol žalovaný písomným oznámením postupcu upovedomený. Ku dňu 26.11.2020 predstavovala výška postúpenej pohľadávky 5.865,95 eur. Žalobca si v konaní uplatňuje len časť postúpeného nároku vo výške nesplatennej dlžnej istiny úveru vo výške 4.813,- eur, spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaný žalobcovi napriek predžalobnej upomienke nezaplatil.

2. Okresný súd Banská Bystrica rozhodol vo veci platobným rozkazom, sp. zn. 9Up/416/2022 zo dňa 10.06.2022, ktorý sa nepodarilo riadne doručiť žalovanému. V rámci doručovania žaloby bolo zistené, že žalovaný sa v mieste trvalého pobytu nezdržiava. Keďže žalobca navrhol pokračovanie v konaní, vec bola s poukazom na zákon č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní dňa 06.09.2022 postúpená Okresnému súdu Košice - okolie

3. Súd doručoval žalobu žalovanému na vyjadrenie spolu s uznesením, ktorým mu uložil povinnosť vyjadriť sa k žalobe v lehote 15 dní a poučil ju o procesných právach a povinnostiach. Súdu sa vrátila zásielka pre žalovaného s poznámkou „adresát neznámy“ Súd následne postupoval v súlade s ust. § 116 ods. 1 CSP. Keďže sa súdu nepodarilo zistiť adresu, na ktorej by sa žalovaný zdržiaval, súd následne v zmysle § 116 ods. 2 CSP zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli a webovej stránke Okresného súdu Košice - okolie. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

4. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, uskutočnené dňa 14.11.2022 keď z neúčasti na pojednávaní sa žalobca a jeho právny zástupca ospravedlnili a žiadali pojednávať v ich neprítomnosti. Žalovaný neprevzal predvolanie na pojednávanie. Súd v súlade s § 180 CSP pojednával v ich neprítomnosti.

5. Súd na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi: Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 1901001750, súhlasy a vybrané informácie o spracovaní osobných údajov, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, doručky, výzva na zaplatenie zo dňa 25.10.2019, vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.11.2019, zmluva o postúpení pohľadávok odovzdávací a preberací protokol, príloha k zmluve o postúpení pohľadávok, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 04.12.2020, informácia o splácaní úveru, podacie hácky, výzva o zaplatenie pohľadávky zo dňa 21.04.2022 a zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 16.1.2019 uzavrel právny predchodca žalobcu so žalovaným ako klientom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1901001750. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 5.000,- eur pri úrokovej sadzbe 17,38 % ročne a RPMN 17,38 %. Žalovaný sa zaviazal takto poskytnutý úver vrátiť v 96 mesačných splátkach vždy k 20. dňu toho ktorého mesiaca po 92,60 eura s termínom konečnej splatnosti 20.01.2027 s tým, že celková čiastka, ktorú sa zaviazal žalovaný vrátiť činila 8.889,60 eura. Žalovaný zaplatil 6 splátok spolu vo výške 555,60 eura pričom suma 187 eur bola započítaná na istinu a suma 369,60 eura bola započítaná na úroky. Žalovaný podmienky zmluvy nedodrжал, úver riadne a včas nesplácal v dôsledku čoho žalobca zaslal žalovanému výzvu zo dňa 25.10.2019, v ktorej mu oznámil výšku dlžnej sumy a upozornil ho na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pohľadávky. Nakoľko žalovaný omeškané splátky neuhradil, právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému výzvou zo dňa 26.11.2019, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy. Oznámením postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 04.12.2020 oznámil právny predchodca žalobcu žalovanému, že dňa 30.11.2020 došlo medzi spoločnosťou Amico Finance a.s. ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1901001750. Pohľadávka ku dňu postúpenia činila 5.865,95 eura. Žalobca si v súdnom konaní uplatnil len časť z predmetnej pohľadávky vo výške 4.813,- eur.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky je možné dohodnúť odplatu, pokiaľ je poskytovanie úveru predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka „Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi

Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie.

6. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 platí, že „Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné...“, pričom toto ustanovenie bolo následne novelou - zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2015 precizované o tretiu vetu, v zmysle ktorej „Z odôvodnenia doplnenia ustanovenia § 52 ods. 2 OZ, ktoré bolo vykonané formou návrhu výboru NR SR vyplýva, že zákonodarca má bezpochyby za to, že na všetky spotrebiteľské záväzky, a teda aj na spotrebiteľské záväzky, ktoré sú svojou povahou tzv. absolútnym obchodom sa má prednostne použiť právny režim Občianskeho zákonníka, a nie Obchodného zákonníka...Na druhej strane však bezpochyby, a to aj s účinkami retrospektívnymi, platí a musí platiť, že právny režim záväzku, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, a ktorý má svoj základ v Obchodnom zákonníku sa riadi výhradne právnym režimom Občianskeho zákonníka“.

Podľa bodu 3.1 Zmluvy o úvere, veriteľ je povinný informovať dlžníka o tom, že nedošlo k splateniu splátky úveru v lehote jej splatnosti a to písomne, alebo formou krátkej textovej správy (SMS), najneskôr do 15 dní odo dňa splatnosti tejto splátky.

Podľa bodu 3.2 v prípade ak dlžník nespláca splátky úveru riadne a včas je veriteľ oprávnený:

a) účtovať dlžníkovi úrok z omeškania vo výške nepresahujúcej výšku stanovenú nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Aktuálna výška úroku z omeškania je vo výške 5% p.a. a počíta sa od prvého dňa omeškania s plnením svojich záväzkov podľa tejto Zmluvy (omeškanej splátky istiny úveru alebo jej časti).

d) žiadať od dlžníka zaplatenie celého zostatku úveru spolu s príslušenstvom, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru), ak je dlžník v omeškaní s úhradou jednej splátky úveru, alebo jej časti počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a teda ak súčasne upozornil dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva,

e) postúpiť pohľadávku zo Zmluvy v prípade, ak postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti úveru podľa pís. d) tohto bodu na nového veriteľa v súlade s § 17 zákona č. 129/2010 Z.z.

Podľa § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

7. Zákom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý je vyššie citovaný. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879v v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018. Súd preto skúmal či právo nie je premlčané, čo by bol prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Súd konštatuje, že

žaloba bola podaná dňa 2.6.2022, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Súd preto ex offio skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané a má za to, že nie je. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú sa zaviazal žalovaný splácať v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, žalobca v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil. Vo vzťahu k celému zosplatnenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v §101 Obč. zák., v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. Pri zosplatnenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplatneniu (využitiu práva podľa § 565 Obč. zák.), pričom k takémuto zosplatneniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplatneného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu (zosplatnil dlh) a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Vychádzajúc z uvedeného by bolo nelogické a časovo paradoxné, pokiaľ by premlčacia doba začala vo vzťahu k zosplatnenému dlhu plynúť už dňom splatnosti nesplnenej splátky, ktorá bola splatná viac ako tri mesiace pred tým, ako mohlo dôjsť k zosplatneniu dlhu, teda premlčacia doba by začala plynúť o tri mesiace skôr, ako si veriteľ mohol uplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo zosplatneného dlhu na súde. V takom prípade by začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádzala právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde a prakticky skrátilo zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba, ktorá má byť podľa § 101 Obč. zák. trojročná, by bola skrátená o tri mesiace). Takýto názor vyslovil aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp.zn.: 6Co/98/2019. K zosplatneniu úveru došlo dňa 26.11.2019 žaloba bola podaná dňa 2.6.2022. K zosplatneniu úveru došlo pre splátku splatnú najneskôr 20.8.2019, čo vyplýva z vyhlásenia okamžitej splatnosti, premlčacia doba začala plynúť dňa 21.11.2019, t.j. uplynutím trojmesačnej lehoty odo dňa 20.8.2019, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie podľa ust. §§ 53 ods. 9, 565 v spojení s §§ 100, 101, 103 Občianskeho zákonníka, žalobca podal žalobu na súd dňa 2.6.2022, teda včas.

8. V danom prípade súd preskúmal uzavretú úverovú zmluvu a zistil, že táto má všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ. Súd mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 5.000,- €, ktoré sa žalovaný spolu s dohodnutým úrokom vo výške 17,38 % ročne zaviazal splácať v 96 pravidelných mesačných splátkach vo výške 92,60 eur splatných vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca s termínom konečnej splatnosti 20.01.2027. Žalovaný však nesplácala úver riadne a včas, preto právny predchodca žalobcu listom zo dňa 26.11.2019 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žalovaného vyzval na úhradu dlžnej sumy. Vyhlásením predčasnej splatnosti úveru vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.865,95 eura. Žalobca si však v predmetnom konaní uplatnil nárok na istinu dlžnej sumy vo výške 4.813,- eur s príslušenstvom. Na základe vyššie uvedeného súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie istiny 4.813,- eur.

Podľa § 517 ods. 1,2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úroku z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

9. Žalovaný je s úhradou nedoplatku v omeškaní, súd ho preto zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zo sumy nezaplatenej istiny počnúc šiestym dňom nasledujúcim po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti t.j. dňom 07.12.2019.

Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. Žalobca mal v konaní plný úspech, súd preto zaviazal žalovaného aj na náhradu trov tohto konania v plnom rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd osobitným uznesením po právoplatnosti rozsudku, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.